

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, dne 26. oktobra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 125.

Trošarinski register.

Kakor smo že ponovno opozarjali, se morajo od dne 15. oktobra t. l. voditi za prodajo vina, piva in žganja po novem trošarinskem pravilniku posebni registri. V svojih opozoritvah smo že navajali razne neprilike, katere povzročajo v praktičnem gospodarstvu vodenje registra. V trgovskih in gostilničarskih krogih se prizadeti ostro obračajo proti registrom. To je dalo zborničnemu članu gosp. Franu Kavčiču povod, da je na zadnji plenarni seji Zbornice za TOI spraval na dnevni red v obliki nujnega predloga tudi vprašanje registrov. Njegov predlog se je glasil:

»Teško breme, katero je v zvezi s trošarinsko novelo naložil točilcem novi trošarinski pravilnik, so registri. Voditi register samoposebi ni težavno delo, zahteva pa izredno pozornost in točnost, katere točilci ne morejo vedno v zadostni meri posvečati registru, ko imajo čez glavo drugih skrbi, da si ohranijo svoje eksistenčne pogoje. Ravno radi tega povzročajo register točilcem pijač velike neprilike, za točilce, ki so v pisanju manj izvežbani, pa pomenja naravnost muko. Diference pri vpisih so skoro neizogibne. Pijače se deloma osuše, deloma razlijejo, nastajajo diference v merah, največkrat pa, kakor se kaka diferenca ugotovi, pozabi točilec kak vpis. Finančna uprava je sama uvidela težave, katere imajo točilci pri vodstvu registrov, ker je kazen za prestopke izdatno znižala in normirala pri manjših diferencah neobhodno potrebno toleranco. Tudi je generalna direkcija davkov še z odlokom z dne 21. maja 1929, št. 49.090, priznala, da je vodenje registra o nabavljenih in prodanih alkoholnih pijačah za uspešno trošarinsko kontrolo sicer potrebno, da pa v malih krajih niso redki slučajji, da je točilec nepismen in da ga vodenje registra ovira v njegovem poslovanju. Zato je generalna direkcija davkov z istim odlokom odredila, da se oprostite registra vsi točilci v krajih, ki imajo izpod 2000 prebivalcev. Spričo tega odloka, ki vsaj deloma vstreza dolgoletnim prizadevanjem, da se vodenje registra odpravi ali vsaj olajša, je težko razumeti, zakaj se s trošarinskim pravilnikom naenkrat — dasi se razmere v kratkem razdobju dveh mesecev niso prav nič izpremenile — uvaja register ne le za žgane opojne pijače, za katere ga je bilo treba voditi že prej, temveč na novo tudi za vino in pivo. Edino izjemo določa pravilnik samo za pokrajine, kjer že ob uveljavljanju trošarinske novele ni bilo treba voditi registra. V teh krajih obstoji dolžnost za vodenje registra samo v mestih in trgih.

Točilci se ostro obračajo proti registrom, ker nikakor ne uvidevajo njihove potrebe za zavarovanje trošarine. Gostilničar ne more dobiti niti kapljice vina, ki bi ne prešla trikratno ali štirikratno trošarinsko kontrolo. Za zavarovanje trošarine bi povsem zadostovala naznanila o vkletenju in izkletenju vina. Še bolj pa so nepotrebni registri za pivo, ker je produkcija piva po sedanjih trošarinskih predpisih pod tako trošarinsko kontrolo, da je povsem izključeno, da bi moglo pivo kakorkoli priti nezatrosarinjeno v promet.

Predlagam, da se zbornica zavzame za odpravo registrov v tem smislu, da se register za pivo sploh opusti, register za vino nadomesti z naznanili o vkletenju in izkletenju in vodstva registra za žganje oprostijo vse kraje,

Gospodarsko pismo iz Avstrije.

Veliki politični dogodki, ki se pripravljajo v Avstriji zaradi teženj po izpremembi ustave, imajo svoj velik vpliv na gospodarsko življenje. Pri tem so seveda interesirani tudi naši krogi kot uvozniki in izvozniki. Politične reperkusije učinkujejo neugodno na gospodarski položaj, pa je to pospešilo propad tako velikega zavoda kakor je bila Bodenkreditanstalt. Vznemirjenje, ki ga povzročajo poročila časopisov o namerah Heimwehra in Schutzbunda v inozemstvu, je dejansko v Avstriji sami manjše nego zunaj v svetu, dasi je faktum, da je bil strah velik celo za varnost denarja, in se boječi ljudje zatekajo v nakupe dolarjskih not, ki so bile v ceni dokaj višje nego devize. Pritisk socialne demokracije je moral biti osobito v centrali velik, da so se začele organizacije na strani meščanstva in agrarcev v tako odločni meri. Trdi se, da pada vpliv socialne demokracije v organizacijah celo delavstva, ker pač raste uvidevnost, da ob preveliki obremenitvi ni mogoče z uspehom gospodarsko delo voditi. Računa se s tem, da bo prišlo do ustavnih izprememb naposled ipak potom kompromisa, ker je nasilna izprememba komaj mogoča. Vlada je odločno posegla v vprašanje denarnih zavodov in pripomogla do operacije z nožem pri Bodenkreditanstalt, ki je zadela predvsem posestnike delnic jako občutno, dočim vlagatelji niso trpeli. Nastopilo je zopet pomirjenje, ali je tendenca, da se število velikih zavodov reducira potom spojitvev. Za srednji gospodarski stan je to masiranje v velikih zavodih z gotovini neprijetnimi posledicami zvezano in bo računati s tem, da bo srednjim in malim gospodarjem težje dobiti kredite, ako koncentracija napreduje v denarstvu. To se je jako opazilo v Nemčiji, kajti velikim zavodom ne gre prav račun obavljati male kreditne posle. Trg vrednostnih papirjev je derutiran, in je opaziti umik pred posestvom delnic. Mali delničarji čutijo, da so iz podjetnikov po sili razmer postali pravzaprav upniki zavoda na delnice s svojimi delnicami. Opaža se prizadevanje po večji zaščiti manjšine.

NOVE TELEFONSKE ZVEZE.

Minister javnih del je izročil prometu naslednje telefonske zveze: Zagreb—Rosenheim, Šoštanj—Gradec, Valjevo—Budimpešta, Beograd—Čelovec, Topusko—Dunaj, Zagreb—Amsterdam—Rotterdam—Haag, Oroslavlje—Dunaj—Brno, Dolnji Miholjac—Nagyvarad, Valjevo z vsemi večjimi mesti Švice, Pančevo—Budimpešta—Dunaj, Sombor—Dunaj, Zagreb—Ljubljana—Turin.

ki niso trgi ali mesta, kakor je to določeno za en del naše države.

Zbornica je ta predlog soglasno odobrila.

Iz krogov svojih interesentov dobiva tudi naš list proti registrom težke pritožbe, kojih ne moremo in ne smemo dobesedno priobčiti. Pritožbe navajajo razne neprilike, ki nastajajo v praksi pri vodenju registrov in so v svojih zahtevah edine, da je odprava registrov nujno potrebna, ker ne daje zadostnih garancij za zavarovanje trošarine, dokler se ne ukine, posebno letos jako obsežna trošarine prosta žganjekuha.

Zakon o kopališčih in zdraviliščih.

Konferenca v Zbornici za TOI.

Ministrstvo trgovine in industrije je izdelalo načrt zakona o kopališčih in zdraviliščih in načrt uredbe za izvrševanje tega zakona. Zbornica za TOI je poslala načrte interesiranim upravam kopališč in zdravilišč, kakor tudi prizadetim občinskim upravam, Zvezi za tujski promet i. dr. na vpogled in proučevanje s prošnjo, da ji o njih do 26. oktobra t. l. pismeno dostavijo svoje mišljenja.

Da se doseže sporazum interesiranih zdravilišč in kopališč v dravski banovini glede izjave, ki jo ima podati Zbornica za TOI ministrstvu trgovine in industrije, se bo vršila nato v torek, dne 29. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldan v zbornici, Beethovnova ul. št. 10 (prilije desno), konferenca o obeh načrtih ter je na konferenco povabila vse merodajne faktorje.

Priprave za trgovinsko pogodbo z Rumunijo.

V tekočem tednu so bila med našo državo in kraljevino Rumunijo obnovljena pogajanja za trgovinsko pogodbo. Pogajanja so to pot za nas zelo aktualna, ker stopa v Rumuniji v veljavo nov zakon o carinski tarifi z dne 30. julija 1929, po katerem bo uveljavljena s 1. marcem 1930 napram vsem državam, ki niso do tedaj sklenila nove trgovinske pogodbe z Rumunijo, splošna carinska tarifa z maksimalnimi carinskimi stavki.

Da bi se moglo pri tarifnih pogajanjih pravilno upoštevati in varovati interese naših izvoznikov v Rumunijo, je pozvalo ministrstvo trgovine in industrije Zbornico za TOI, da mu nujno sporoči predloge interesiranih krogov.

Zato je poslala zbornica vsem podjetjem svojega okoliša, ki so v poslovnih stikih z interesenti v Rumuniji, okrožnico z vabilom, da ji nujno sporočijo, kakšne skušnje imajo v trgovskih stikih z Rumunijo in kakšne predloge stavijo glede carinsko-tarifnega dela trgovinske pogodbe z Rumunijo. Nova rumunska carinska tarifa je interesentom v zbornični pisarza vpogled na razpolago. Naravno, da v lastnem interesu pošlje potrebne predloge zbornici vsako podjetje, ki ima interes na pogodbi z Rumunijo, tudi če ni prejelo zbornične okrožnice.

ŠILING OSTANE NEDOTAKNJEN!

V zadnjem času se je polastila dunajskega denarnega trga spričo zamlanega notranjepolitičnega položaja velika vznemirjenost in so krožile razne vesti o nevarnosti za šiling. »Neues Wiener Journal« se je obrnil s lozadecnim vprašanjem na dr. Riharda Reischa, predsednika Avstrijske Narodne banke, in ta mu je odgovoril:

Na Vaše vprašanje glede deviznih nakupov v Avstriji Vam morem le zagotoviti, da nikjer ne obstoji vzrok za kakršnokoli bojazen glede šilinga. Kakor je razvideti iz našega zadnjega bančnega izkaza, je šiling ne glede na še obsloječe tihe devizne rezerve valutarčno krit z več kot 65 ostoľki, to je z več kot 800 milijoni šilingov. Nikakor ne more priti do vprašanja, da bi se mogla taka vsota Narodni banki odtegniti, ker morajo od Narodne banke oddane devize in valute biti plačane v gotovini v šilingških bankovcih in ker promet očitno tako velikih vsot ne more pogrešiti.

Ivan Mohorič:

V Belgiji.

(Nadaljevanje.)

Prava prestolnica se dviga ponosno nad starim mestom na široki planoti, ki se razprostira na vzhodni strani v višini kakih 50 metrov nad trgovskim delom mesta. Med mogočnimi aristokratskimi palačami dominira ogromna zgradba justične palače. Od tod se ti odpira najkrasnejši pogled na stari Bruselj, intimen in originalen. Kolos justične palače, ki zasega 26.000 m² površine, so gradili 17 let. Zgrajen je v grško-rimskem stilu, zunaj ves iz rezanega kamna in je s kupolo 118 metrov visok. Vtis stavbe je naravnost grandiozen. Od nje smo po široki Rue de la Loi prispeli pod kraljevsko palačo. Na levi strani se vrstijo Palais des Beaux Arts, muzej za slikarstvo in kiparstvo, industrijska palača, kraljevska biblioteka in muzej modernega slikarstva. Rue Royale vodi dalje k palači poslaniške zbornice in senata, na levi in desni pa se vrstijo centrale kolonijalnih družb, velikih bank in industrijskih podjetij.

Flamske naselbine še preko Brusla segajo. Tudi v Bruslu domačini med seboj govorijo po pretežni večini flamsko. Vendar način življenja, arhitektura in vse kaže absoluten vpliv Francozov, posebno pa vpliv Pariza. Brusel postaja vedno bolj kozmopoliten. Ima velik poset Amerikancev, ki ne vedo kako bi se na lažji način znebili dolarjev. Treba jih je videti zvečer v gledališčih in na zabavah, dame v elegantnih toaletah, sijaju biserov in zlatnine. Po gledališču prirejajo iz razposajenosti cele dirke po najbolj frekventiranih bulevarjih — dočim domačin s trdim delom komaj zasluži bomo svoj življenski minimum. Grotesken je ta problem in mnogi svetovni ekonomisti si zaman lomijo nad njim glavo. V Ameriki si delavec lahko s četrletno plačo kupi avtomobil boljše kakovosti, dočim ostaja pri nas avto delavcu za vedno iluzija prijetnih sanj. Mnogo potrošijo ameriški turisti vsako leto na počitnicah tu, njih promet vedno bolj narašča in menda so oboji zadovoljni. Brusel dela res izredno simpatičen vtis, zdi se trgovsko zelo soliden in delaven. Zanimivo je gledati zjutraj življenje okrog tržnic. Tu pride živahnost temperamenta do polnega izraza. Ime prestolice je nastalo po starih listinah iz brue (brok) (močvirje) in sel (naselbina). Brusel je bil pod francoskim režimom glavni kraj departementa La Dyle, pod holandsko vlado od 1815—30 pa je bil izmenično s Haagom kraljevska prestolnica. Tekom dolgoletne okupacije med svetovno vojno se je izkazal kot odličen in inicijativen organizator samopomoči za prebivalstvo in tudi pod tujim jarmom je ostal zaveden patrijot.

Trgovce in industrijce, ki potujejo v Belgijo, posebno opozarjam na Bureau officiel de renseignements commerciaux, ki ima na razpolago vse potrebne carinske, transportne in poslovne informacije, ki jih rabi poslovni svet v kupčijah. Njegova javna čitalnica obsega okrog 450 strokovnih revij in nad 200 letopisov, ki so interesentom stalno na razpolago, in bogato zbirko vzorcev raznovrstnih produktov. Tak urad za pospeševanje izvozne trgovine se sedaj snuje tudi pri nas. Želeti bi bilo le, da bi znal aktiviti pravo praktično organizatorno aktivnost, ki jo krvavo potrebujemo.

Vzleten je pogled na mestno hišo in cel kader združnih palač, ki ob-

dajajo prostran trg pred magistratom. To so slikovite in zgovorne priče klasičnih časov obrtništva, ko si je vsaka zadruga urarjev, kovinarjev, sodarjev itd. dovolila, da je zgradila na mestnem trgu svojo petnadstropno palačo z zlatom okrašeno fasado, ki nosi še danes za spomin znake zadruga. Tu se vrstijo maison du Renard, maison du Cornet, maison du Sac, maison de la Brouette, maison des Boulangers, maison des Brasseurs itd. celotno kakih dvajset po številu. Danes se ti časi ne povrnejo več — ostali so le spomini! Spomnil sem se nehote koliko napora je stalo letos v Ljubljani, da je prišlo do zgradbe Trgovskega doma in kako malo razumevanja za stanovske zadeve se ob sličnih prilikah pokaže.

Med zanimivim razgledovanjem bogatih izložb, posebno porcelana, stekla ter umetnin nam je le prehitro potekel poldrug dan. Morali smo zopet naprej. V precej hladnem nedeljskem jutru smo krenili iz Brusla proti vzhodu. Ta dan nas je čakala najdaljša tura — 417 km — preko Louvain, Tirlemonta in Liège (Lütticha) na Spa, odtod skozi Luksemburško na Thionvillu in Metz do Nancyja.

Do nedaleč od Liège je pokrajina valovita, spominja nekako na južno Češko. Skrbno je obdelana in rodovitna. Pretežno njive in travniki. Po 27 kilometrih vožnje smo preko Teruenera, kjer se nahaja muzej belgijske kolonije Congo, dospeli v Louvain, po flamsko Leuven, znano univerzitetno mesto s slovito knjižnico. Mesto je med vojno pretrpelo težke čase. Nemci so ga 25. avgusta zažgali. Zgorelo je okrog 2000 hiš. Tudi Louvain je danes davno popolnoma restavriran, in se trudi zabrisati vse sledove svetovnega požara ter obnavlja pridno svojo industrijo.

Na poti nam je delalo veliko preglavic, da ceste in križpoti sploh niso nič označeni, v kolikor pa so, so imeli flamske napise in krajevna imena, dočim so v kartah obeleženi le francoski nazivi. Del ceste je bil izredno slab. Dolge partije se modernizirajo, tlakujejo in asfaltirajo. Preko Tirlemonta in Laudena smo se polagoma približevali premogovskemu bazenu v dolini Meuse. Ob potu so se zopet pojavili dnevni kopi premogovnikov, dvigala, separacije, borne delavske kolonije, nasipi grušč in električni daljnovodi. Zdaj pa zdaj sem čakal, da nas bo pozdravil kak naš premoogar, ki se tu trudi za skorjo kruha — toda ni jih bilo na spregled, uživali so nedeljski počitek. Mimo prvih fortov smo po strmi serpentinu zdrčali v Lüttich, ki leži skrit kot zakopan v ozki dolini reke Meuse. Mesto je komaj dober topovski strel oddaljeno od holandske in od nemške meje. Tu pri Lüttichu so padli 4. avgusta 1914 prvi nemški strelci na belgijskem ozemlju. Lüttich je bil določen kot močna naravna trdnjava, da vzdrži prvi napad in naskok sovražnika. Lüttich je bil namreč ključ za pohod v Belgijo. Poleg tega je baš to mesto in cela dolina Meuse polno orožarske in vojne industrije. Zato je njemu veljal prvi sunek Nemcev, da se odreže Belgijo in armado od baze vojne industrije. Dobrih deset dni se je zaman boril proti premoči nasprotnikov — potem se je moral udati. Nemci so nato z vso temeljitostjo opravili svoj posel. Industrijo so po večini uničili, forte razstrelili, del mesta požgali, preostalemu so predpisali veliko vojno kontribucijo. Toda vse to spada danes že v staro zgodovino, mesto se zopet prijazno smehlja v sencah eksotičnega zelenja Jardina d'Acclimatation. Liège je mogočno industrijsko središče, katerega razvoj je tesno zvezan z imeni Erard de la Marck, Jean Curtius in John Cockerill. Zadnji je osnoval v bližini Lütticha v Seraingu velike železarne, plavžarne, livarne in strojarne. V teh železarnah se je leta 1812 zgradil prvi moderni plavž, tu se je zgradila prva železniška lokomotiva in leta 1863 prvič vpeljala izdelava jekla po Bessemerjevem načinu. Nemci so po zasedbi odnesli iz teh tovarn nad 800 strojev. Škoda, ki so jo povročili samo temu podjetju, se ceni na 60 milijonov predvojnih frankov.

Za izboljšanje telefonskih zvez z Rogaško Slatino.

Največje in najbolj obiskano zdravilišče v dravski banovini je Rogaška Slatina. Med zdraviliškimi gosti je vsako leto velik del poslovnih ljudi iz tu- in inozemstva, ki potrebujejo v dobi svojega bivanja v Slatini mnogokrat nujnih telefonskih zvez z različnimi večjimi centralami v dravski banovini, pa tudi po ostali Jugoslaviji in z inozemstvom. Tudi zdraviliška podjetja, hoteli, industriji, trgovci in obrtniki rabijo vedno pogosteje telefonske zveze, posebno z Ljubljano in Mariborom. Možnost take telefonske zveze teoretično sicer obstoji na vodu 3645, vendar je v praksi ta telefonska zveza za potrebe modernega kopališča kot je Rogaška Slatina popolnoma neprikladna. Vod 3645 je omnibus vod, v katerega so vključene postaje Podplat, Šmarje pri Jelšah, Grobelno in Štore, torej štiri postaje, ki imajo same dovolj medkrajevnega prometa, tako da Rogaška Slatina do zvez z Mariborom, Ljubljano in Zagrebom sploh ne pride, ali pa še le po večurnem čakanju. Pa tudi tedaj prekinejo pogovor vmesne postaje in otežujejo promet. Zdraviliška publika je vsled teh neveseljenih razmer v telefonskem prometu jako ozlovoljena in se opetovano pritožuje.

Nujni interes razvoja zdravilišča Rogaška Slatina zahteva, da se vzpostavi med Rogaško Slatino in Mariborom odnosno vsaj Celjem direktna telefonska zveza potom bronaste žice, da bi se moglo zadovoljiti potrebam medkrajevnega telefonskega prometa. Tudi so nujno potrebni preureditve poslovnih prostorov sedanega poštnega urada, ki nikakor ne vstrežajo potrebam zdravilišča.

Zato je Zbornica za TOI v zmislu soglasno v plenarni seji dne 15. t. m. sprejete predloge zborničnega člana g. Krištofa Španičeka prosila Upravo pošt in brzojavov v Ljubljani, da se gornjim potrebam čimprej ustreže in predvidijo v to svrhu v proračun za leto 1930/31 potrebni materialni krediti.

DRUŽBA „ILIRIJA“

**Premog
Drva
Koks**

Dunajska cesta 46
Telefon 2828

Pogodba med Nemčijo in švedskim vžigaličnim trustom podpisana.

Pogodbo sta 21. t. m. podpisala nemški državni finančni minister dr. Hilferding in Ivar Kreuger. Uradno obvestilo se glasi:

Med nemško vlado in švedskim vžigaličnim industrijcem Ivarom Kreugerjem se je parafirala danes v državnem finančnem ministrstvu predpogodba o posojilu, ki je v zvezi z novo ureditvijo nemškega vžigaličnega gospodarstva. O temeljnih končnoveljavnih pogodbah vlada popoln spoznam, nekatere posameznosti so še predmet pogajanj.

Po pogodbi dobi nemška država za dobo 50 let šestodstotno posojilo v znesku 125 milijonov dolarjev, ki se izplača brez vseh stroškov in bančnih provizij s 93 odstotki. Čisti skupiček posojila znaša torej ca. 488 milijonov mark. Po preteku desetih let se prične vračilo posojila, razdeljeno na 41 let, tako da je treba plačati vsako leto 12 milijonov. Če bo pa po preteku teh desetih let postal denar cenejši, je država opravičena, da zahteva znižanje obrestne mere ali pa da posojilo prej vrne.

Nemška vžigalična prodajna d. d. dobi edino pravico za prodajo ter za import in eksport vžigalic. K novi družbi pristopijo vse nemške vžigalične tovarne. Na trustnem razmerju med švedskimi in nemškimi delničarji v družbi (85 : 65) se ni nič spre-

† Drago Schwab.

Težka izguba je zadela ljubljansko trgovstvo. Izgubilo je iz svoje srede svojega agilnega tovariša g. Draga Schwaba v najlepši moški dobi. Pokojnik je tekom let iz skromnih početkov dvignil svojo trgovino na ugledno višino. Preko vseh težav, s katerimi se je moral boriti, si je v razmeroma kratkem času ustvaril ugledno pozicijo. Svoji trgovini s konfekcijo je priključil že v prvih letih tudi krojaško delavnico, katero je tekom let popolnil v toliko, da je v zadnjem času zaposleval v njej preko 40 pomočnikov. Poleg tega je zaposleval tudi veliko samostojnih mojstrov v Ljubljani in okolici, ki so delali pretežno za njegovo trgovino. Njegovo stremljenje je šlo za tem, da dvigne v Sloveniji izdelovalne konfekcije po inozemskih vzorih. Ne dolgo tega je bil osebno na Češkem, kjer je vkoreninjeno izdelovalne konfekcije kot domača obrt. Iz Češkega se je vrnil poln načrtov za bodoči razvoj svoje delavnice.

Vedno in povsod je snoval načrte, kako izpopolniti svojo trgovino in svojo obrtnost, pomožno panogo svoje trgovine na drobno in na debelo. Može, kakor je bil pokojnik, so redko sejani. Združeval je v sebi vse lastnosti dobrega trgovca in smotrenega podjetnika. Navzlic težkim brigam za svoj obrat je imel veliko zmisla in veselja za udejstvovanje v stanovskih zadevah in se zanesljivo udeleževal raznih stanovskih zborovanj, ne kot nemi poslušalec, temveč kot spreten debater. Karkoli je spoznal za pravo, je znal spretno zagovarjati. Bil je zvest prijatelj tudi našemu listu.

Nepričakovana nesreča na lovu je prikrizala njegove lepe načrte za razvoj podjetja. Kdor ga je poznal, je bil prepričan, da bo s svojo veliko marljivostjo in vstrajnostjo načrte tudi uresničil. Ni mu bilo dano. V najlepših letih ga je pobrala smrt, ki pomenja težko izgubo ne le za njegovo družino, temveč tudi za njegove prijatelje. Bil je prijeten družabnik in dober prijatelj, kremenit značaj, kakor jih najdemo malo. Vsi, ki so ga poznali, ga ohranijo v dobrem spominu. Naj v miru počiva!

Ponudbe in poupraševanja

Uvoz suhega sadja na Švedsko. Švedski parlament je dovolil za uvoz posušenega sadja razne olajšave. Tako je od 1. julija naprej dovoljen carine prosti uvoz suhih sliv in češpelj. Carina za to blago je znašala do 1. julija Din 7:50 za kilogram. Nadalje je od 1. junija naprej dovoljen carine prosti uvoz posušenih jabolok, hrušk, breskev in aprikov. Posušene slive so se doslej prodajale na Švedskem v naslednjih sortimentih: Nr. 30/40, 40/50, 50/60 in 60/70. Od jugoslovanskih posušenih sliv se je največ prodalo 50/60, kalifornijskih pa 40/50. V Švedsko se uvaža tudi mnogo presnega sadja, zlasti hrušk in jabolok. Informacije daje interesantom radevolje naš generalni konzul v Stockholmu. — Kdor išče zastopnika za razpečevanje našega blaga na Švedsko, naj se obrne na naš konzulat v Stockholmu, odnosno na »Svenska Handelsagenters Förening«, Stockholm, ki predstavlja zvezo švedskih trgovinskih agentov.

Za Irgovske zveze z Albanijo. Trgovcem, ki se zanimajo za zvezo z Albanijo, je seznan pomembnejših tvrdk Albanije v pisarni Zbornice za TOI na vpogled.

meni, od enajst upravnih svetnikov je šest Nemcev.

Pravica določiti cen se prenese na državno vlado, spremembe v cenah so mogoče le potom sprememb v zakonu. Najvišja cena za deset škatlic najcenejših vžigalic je 30 fenigov (doslej 25).

Delničarji družbe dobijo 8-odstotno dividendo. Presežek si razdelita v enakih delih nemška država in švedski trust. Če bi pa ta dobiček bistveno narasel, se delež države dvigne do 75 odstotkov. Vrhu tega dá švedski trust novi družbi 15-leten obratni kredit v znesku 5 milijonov mark po 8%.

Stanje naših cest in potrebe avtomobilnega prometa.

(Poročilo zborničnega tajnika gosp. Ivana Mohoriča na plenarni seji TOI zbornice dne 15. oktobra 1929.)

(Konec.)

Zbornica ja tako spričo vedno intenzivnejšega razvoja stalnih avtomobilnih prog in perečnosti problemov, ki so se pojavili v zvezi z razmahom avtomobilizma, sklicala že letošnjo pomlad takoj po zadnji plenarni seji dne 23. marca konferenco o ureditvi avtomobilnega prometa. Na tej konferenci se je izčrpno obravnavalo vprašanje enotne ureditve varnostnih predpisov za avtobusne vožnje in smernic za enotno postopanje pri izdajanju koncesij za avtobusni promet. Dosegel se je popoln sporazum ter je na podlagi rezultatov te konference veliko županstvo mariborske oblasti, ustrezajoč določbam člana 17 uredbe o zaščiti javnih cest in prometa na njih z dne 6. junija t. l. izdelalo pravilnik za avtobusni promet na področju mariborske oblasti, ki bo najbrže za obe oblasti še tekom tega meseca uveljavljen.

Vprašanje avtomobilizma ni naše lokalno vprašanje, marveč ima obširen mednarodni značaj. Z ozirom na njegovo važnost so ga stavile gospodarske organizacije na dnevni red letošnjega kongresa v Beogradu in so na podlagi referata, ki ga je v imenu vseh zbornic podala skopljska posestrima, sprejele resolucijo, v kateri zahtevajo, da se popravi in vzdrževanju cest posveti največja skrb in predvidijo v to svrhu potrebni krediti v državnem proračunu, da bi se moglo z deli takoj pričeti, da se izvršijo potrebne korekture na cestni mreži v smislu predpisov novih cestnih zakonov in po primerih ostalih kulturnih držav, da bi se tako pospešil potniški promet, ki je lahko eden od glavnih virov narodnega blagostanja za naše planinske in primorske kraje.

Turistični inozemski avtomobili danes pri nas ne plačajo ničesar, povsod drugod plačujejo dnevno takso za bivanje.

Za obe slovenski oblasti prihaja v vedno večjem obsegu in po številu vprašanje stalnih mednarodnih avtomobilnih zvez in mednarodnega sezonskega prometa, ki bi bil posebno za turistične predele važnega pomena. To vprašanje še ni načelno rešeno, dasi se je obravnavalo že na več mednarodnih konferencah. Pravna podlaga mu je dana z ratifikacijo konvencije o mednarodnem saobračanju, drumovima i putevima in z uveljavljenjem zakona o avtomobilskem prometu z dne 27. aprila t. l. Pri izdajanju takih koncesij je treba varovati stališče reciprocitete. Poleg koristnih strani, ki jih bo imel tak mednarodni promet za nekatere gospodarske panoge, bo v gotovi meri tudi odvajal del občinstva glede drobnih nakupov v inozemstvo. To se bo posebno občutilo v mariborski oblasti, ko bo vzpostavljena avtobusna zveza Graz — Maribor.

Avtomobilni promet igra tudi vedno večjo vlogo za razpošiljanje blaga, aprovizacijo, deserviranje podružnih obratov, za zveze med tovarnami in skladišči v mestu, za prevoz pokvarljivega blaga itd. Pa tudi za druge sirovinke predmete se uporabljajo že v rastoči meri motorna vozila. Podjetjem, ki se služijo motornih vozil, pa preti poleg omenjenih periodičnih taks še nevarnost, da se jim predpišejo posebni prispevki za izredno uporabo cest, ki jih predvideva cestni zakon. Zbornica posveča zato temu vprašanju polno pozornost in je opetovano intervenirala, da se taki prispevki določijo v zmagljivi izmeri in da ne ovirajo razvoja obratov in prometa.

Vprašanje avtomobilizma in cest, o katerem se danes v naši plenarni seji prvič obširneje govori, je že od leta 1925 stalno tudi na dnevnem redu problemov, ki jih obravnava mednarodna trgovska zbornica, pri kateri obstoja za proučevanje teh vprašanj poseben odbor, v katerem ima tudi

Dober dobiček brez rizika

Razpečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Ložnik,
Maribor, Cankarjeva 26

dosežete s prodajo

MAGGI-javih izdelkov za juhe.

naša zbornica svojega zastopnika. Poročilo o rezultatih mednarodne ankete, ki jo je priredila M. T. K. v toku lanskega leta in za katero je naša zbornica izdelala obsežno informacijo o prilikah avtomobilnega prometa v Jugoslaviji, je bilo predloženo letošnji konferenci v Amsterdamu v obliki dveh publikacij, kako so rešile vprašanje avtomobilizma in avtomobilnih cest inozemske države in nam nudi dovolj vzorov in pobude, da dejstvom v svesti si velikega bodočega pomena avtomobilizma za naše gospodarstvo v isti smeri na čimprejšnjem rešitev tega problema tudi pri nas.

Po svetu

Opozarjamo na razglas II. javne pis-mene ofertalne licitacije komisarja Oblastne samouprave ljubljanske za zgradbo železobetonskega nadvoza čez železnico pri Višnjigori.

350.000 hrastovih železniških pragov so naročile belgijske železniške družbe v Rusiji, enako število pri domačem konsorciju. Seveda je razburjenje v Belgiji veliko, zlasti še, ker Rusija od Belgije doslej še ni priznana.

Lasna glavica newyorških bank je narasla v prvih devetih letošnjih mesecih za rekordno vsoto nad pol milijarde dolarjev.

Jakob Dreyfuss v Frankfurtu, veletrgovina z moko in žitom, je prišla v plačilne težkoče in si prizadeva za aranžma. Obveznosti so cenjene na 12 milijonov mark, kojih večji del so bančni dolgovi. A tudi aktiva so velika.

Previšek krompirja v Češkoslovaški cenijo na 30.000 vagonov.

Nov milijonski bankrot v Londonu v enaki izmeri kot je bil Halryjev krah pričakujejo v najkrajšem času. Gre za Hornerjev koncern. Tudi njega vodi in kontrolira en sam špekulant.

Koncerni Skoda, češkomoravsko in Brnsko orožje imajo velike koncentracijske načrte. Ko se bodo načrti udejsvlili, bomo poročali natančneje.

Zavarovalnica »Triglav« zvišuje delniško glavnicu od 6 na 10 milijonov Din potom izdaje 8000 novih delnic.

Previšek nemškega izvoza v septembru je znašal 166 milijonov mark proti 118 milijonom v avgustu.

»Defeso«, brazilski zavod za zaščito kavnih cen, so na novo organizirali in bodo tudi eksport drugače uredili. Je že skrajni čas za to.

Litva je pričela posojilna pogajanja s švedskim vžigaličnim trustom. Sosednja njena država Latvija (glavno mesto Riga) je takšno posojilo že davno dobila, na račun njene gospodarske samostojnosti.

Tri vodilne ameriške tovarne avtomobilnih prevmatik so sklenile zvišanje cen za 5 do 22 odstotkov.

Ford bo ustanovil novo avtomobilno tovarno v Kölnu na Nemškem.

Nemška plovna družba »Hansa« je imela letos večji blagovni promet v Indijo kot lani in bo izplačala zalo najmanj zopet 10-odstotno dividendo.

Nova tovarna umetne svile je pričela obratovati v Holandiji. Novo podjetje je popolnoma neodvisno od koncernov umetne svile.

Tri banke v Atenah so se združile v enoten zavod.

Avstrijske zvezne železnice izkazujejo v zadnjih mesecih zelo ugodne zaključke in so ti zaključki dosli bolj ugodni kot lani v istih mesecih.

Avstrijska produkcija sladkorne pese z letošnjim uspehom, ki mu je škodovala dolgotrajna suša, nikakor ni zadovoljna. Pridelek je relativno premajhen, inozemska konkurenca prevelika.

Zvišanje glavnice pri Kreditanstalt se bo gibalo okoli 40 milijonov šilingov.

Tudi na francoskem železnem irgu se je polagoma začela javljati slaba tendenca svetovnega irga.

Smrt uglednega srbskega trgovca.

V Skoplju je dne 22. t. m. nenadno preminul podpredsednik Trgovsko industrijske zbornice g. Spira Milošević. Pokojni je spadal med najbolj ugledne osebnosti Južne Srbije. Vzoren, marljiv in smotren v svojih zasebnih podjetjih, se je že kot mladenič uspešno udejstvoval tudi v javnem življenju. V zadnjem času ni bilo v Skoplju pomembnejše gospodarske, nacionalne in humane ustanove, v kateri ne bi aktivno sodeloval pok. Milošević. Mnogo truda in denarja je žrtvoval zlasti za trgovsko Omladino. V Skoplju je osnoval podružnico Omladine. V skopljski zbornici je bil pokojnik eden najbolj agilnih članov. Pri vseh važnejših akcijah za gospodarski napredek Južne Srbije je stal pok. Milošević v ospredju. Zato ga bodo vsi prav težko pogrešali. Vzornemu gospodarskemu delavcu bo di ohranjen časten spomin!

Nekaj podatkov iz borb za obstoj Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani.

O obnem zboru Trgovskega bolniškega in podpornega društva, ki se je vršil preteklo nedeljo, smo poročali že v zadnji naši številki. Smatramo pa za potrebno, da podamo v informacijo našim čitateljem poročilo predsednika društva g. Ivana Jelačina star., in sicer podatke, ki se tičejo težav in ovir, ki jih je moralo društvo premagati v zadnjih letih, ko je bila že pravnomočna likvidacija društva. G. Jelačin star. je med drugim poročal:

Zadnji občni zbor društva se je vršil leta 1922. Že samo dejstvo, da se občni zbor društva ni vršil toliko let, je znak nemoralnega stanja, v katerem je moralo poslovati društvo tekom teh let. Kdor pozna borbo društva za obstoj, komur so znane vse peripetije, težave in nevesčnosti, ki jih je preživelo to društvo tekom te dobe, mora priznati, da je bil položaj v resnici težak in da je bila pot, po kateri je hodil društveni odbor, edino prava in da se je le po tej poti moglo priti do uspehov. Danes je velika borba za obstoj društva že skoro dokončana in z zadoščenjem lahko ugotavljam, da so društvo zajamčeni vsi predpogoji, da bo moglo plodonosno svoje socialno delovanje, ki ga vrši že 94 let, nadaljevati s še večjimi uspehi.

Smatram za potrebno, da podam na današnjem obnem zboru kratek historiat teh naših borb za obstoj društva, da informiram o delovanju društva tudi one, ki do danes tega mogoče podrobneje še niso poznali.

Do uveljavljenja zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922 je delovalo društvo 87 let. Člani so imeli prosto izbiro zdravnikov in zdravila so se predpisovala po prosti presoji zdrav-

nikov. Društvo je imelo za obolele člane na razpolago prostore v sanatoriju Leonišče. Z ljubeznijo so se oklepali nameščenci in trgovci te prostovoljne ustanove, ki si je s svojim vzornim in požrtvovalnim delom pridobila veliko simpatij in dokaj tradicije.

Bolniškemu oddelku društva je bil priklopljen tudi podporni fond, iz katerega so dobivali onemogli člani redne podpore. Do blagajne se je zatekel član le v skrajnem slučaju. Iz knjig je razvidno, da so dobivali člani podpore le za čas vajeiške in pomočniške dobe, ali samo v prvih začetkih samostojnosti. Vsled tega je moglo društvo, kljub nizki članarini, nuditi obolelim članom večje ugodnosti, kakor so jih nudile kate-rekoli druge socialne ustanove.

Z uveljavljenjem zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922 se je začela za društvo popolnoma nova doba, kajti v zmislu § 202 tega zakona bi se moralo naše društvo likvidirati in bi se morala vsa imovina dne 1. julija 1922 predati v last Osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Naravno, da je tako določilo, ki je prišlo v zakon kljub prizadevanju vseh naših merodajnih faktorjev, povzročilo veliko nezadovoljnost v nameščenskih, pa tudi v gospodarskih krogih. Iskala so se pota in sredstva v ta namen, da ostane v aktivnosti to naše društvo in da se mu omogoči nadaljevanje vzvišenih svojih funkcij, ki jih je vzorno in požrtvovalno vršilo že nad 87 let. Trgovski nameščenci in uradniki sploh, ki imajo svoje posebne interese in življenske potrebe, so z vso odločnostjo zahtevali, da se očuva ta ustanova. Velikemu prizadevanju društvenega vodstva in zlasti naše Zbornice za trgovino, obrt in industrijo se je posrečilo, da je ministristvo za socialno politiko izdalo 14. aprila 1923 pod br. 38.417 odlok, da se odlaga likvidacija društva. Taka rešitev nas ni mogla zadovoljiti. S tem je bila definitivna likvidacija samo odložena, pa je bilo pričakovati z dneva v dan novega odloka za likvidacijo in ukinitve delovanja društva.

Da bi se očuvalo pred likvidacijo, je začelo vodstvo pogajati se z bolniško blagajno Merkur v Zagrebu v tem zmislu, da bi iz Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani postala filijalka zagrebškega društva. Pregovori so bili dolgotrajni in se niso končali, ker jih je prekinil Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, ki je s svojim dopisom z dne 2. novembra 1926 br. 34.142 obvestil Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani, da je obaviti likvidacijo in predajo Trgovskega bolniškega in podpornega društva za dan 31. januarja 1927. Obnemem je postavil likvidacijskega komisarja, in je pričel v društvu že posloovati poseben uradnik Okrožnega urada v Ljubljani. Ta ukrep Osrednjega urada je vzbudil največjo ogorčenost v vseh nameščenskih, pa tudi v gospodarskih krogih Slovenije. Na raznih protestnih skupščinah so se organizacije gospodarjev in uslužbencev izrekle odločno proti likvidaciji in spojitvi zavarovalnih poslov z Okrožnim uradom v Ljubljani. Zahtevalo se je, da napravi ministristvo konec provizornemu stanju na ta način, da izposluje potom finančnega zakona Trgovskemu bolniškemu in podpornemu društvu v Ljubljani isto ugodnost, kot jo daje zakon Trgovskemu društvu Merkur v Zagrebu, in da se društvu takoj vrne možnost uporabe II. razreda v bolnicah. To ugodnost je imenovano društvo nudilo brez nevarnosti za svoj obstoj skozi 90 let, pa ni povoda in interesa, da se nam ta pravica odvzame. V utemeljenih vlogah se je zahtevalo odgo-ditev likvidacije vse dotlej, da se doseže dopolnitev zakona o zavarovanju delavcev potom primerne določila v novem finančnem zakonu. Namen takega določila bi bil, da se ohrani posebna uprava velikemu krogu privatnih uradnikov in trgovskih nameščencev vseh vrst. Ob skrajno štedljivi in požrtvovalni upravi je moglo društvo nuditi vse do naročene likvidacije svojim članom

mного večje ugodnosti, kot jih nudijo svojim članom okrožni uradi in je kljub enakim prispevkom kot pri okrožnih uradih in kljub težki krizi zaključilo vsako leto s precejšnjimi poslovnimi uspehi. Kljub izplačevanju II. razreda oskrbnih stroškov v bolnicah, kljub zdravljenju članov v privatnih ordinacijah primarijev specialistov in zdravnikov, ki članov drugih blagajn za pavšalni mesečni honorar sploh niso sprejemali in kljub enakim prispevkom kot okrožni uradi, je društvo zaključilo po uveljavljenju zakona o zavarovanju delavcev svoje poslovanje v drugem polletju 1922 z dobičkom v iznosu 309.435,38 v letu 1923 z dobičkom v iznosu 398.229,54 v letu 1924 z dobičkom v iznosu 109.757,24 v letu 1925 z dobičkom v iznosu 159.126,13 v letu 1926 z dobičkom v iznosu 271.903, — Din.

Poslovni uspehi so bili pa po letu 1926, ko so se morale vsled naloga Osrednjega urada v Zagrebu ukiniti vse višje dajatve in se je moralo društvo glede dajatev prilagoditi določilom zakona o zavarovanju delavcev in navodilom Osrednjega urada v Zagrebu, še večji.

Pri takem položaju ni čuda, da je bilo ob naročilu likvidacije ogorčenje zavarovancev veliko in se je hotelo za vsako ceno ohraniti napravo, ki se je v svojem poslovanju izkazala za dobro. Začelo se je močno gibanje po vseh gospodarskih središčih Slovenije v ta namen, da se prepreči ukinitve ločenega zavarovanja privatnih uradnikov in skuša na vsak način doseči očuvanje stare zasluže in brezdvomno potrebne dobrotorne naprave.

Akcijam vodstva se je posrečilo, da se je likvidacija ponovno odgodila in da je bil likvidator odpoklican. Po konstantnih intervencijah, pismenih in ustnih, se je končno vendar doseglo, da je bilo v finančni zakon iz leta 1927/28 unešeno določilo, ki dopolnjuje § 202 zakona o zavarovanju delavcev in določa: »Prav tako se ne likvidira Trgovsko podporno društvo v Ljubljani, nego se smatra za oni krajevni organ Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, ki vodi posle za privatne in trgovske nameščence.«

Šele s tem določilom se je nekoliko pomirilo mrzlično stanje, ki je vladalo pri našem društvu izza leta 1922. Vendar ni bil s tem položaj društva še definitivno urejen in je društveni odbor takoj izdelal pravilnik, ki naj bi dal društvu trdni pravni temelj in določil delokrog njegovega poslovanja. Dasi je bil ta pravilnik že pred leti predložen Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu v odobritev, se je odobritev izvršila šele pred nekaj dnevi. Šele sedaj je društvu omogočeno izvrševanje njegovih bistvenih funkcij in je mogoče misliti tudi na izvedbo višjega zavarovanja, o kateri naj bi razpravljal današnji zbor.

Dodati moram še, da se je 4. marca t. l. konstituiralo tudi prvo ravnateljstvo naše blagajne, katerega člane je imenovalo ministristvo za socialno politiko in trdno sem prepričan, da pridevno v najkrajšem času do zaželjenega cilja.

Prosim, da vzamete moje poročilo na znanje v prepričanju, da je odbor napravil vse, kar je bilo v njegovih močeh, da reši društvo iz težavnega položaja, v katerega je zašlo vsled nove ureditve delavskega zavarovanja, in da mu omogoči nemoteno delovanje.

Občni zbor je gornje poročilo soglasno odobril.

Pogodba med Nemško državo in švedskim vžigaličnim trustom glede znanega posojila itd. je bila 21. t. m. v Berlinu parafirana.

Glede nove vžigalične pogodbe med Nemčijo in Švedsko je ruski posalnik v Berlinu interveniral v zunanem uradu. Rekli so mu, da nova pogodba ni naperjena proti ruski vžigalični fabrikaciji, temveč da izhaja iz finančnega položaja Nemčije. To je odgovor!

Kvalitetna
znamkaZahte-
vajte
povsod!

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 29. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 217 kubičnih metrov lomljenega kamna, 25 m³ kamna za tlakovanje, 90.000 kg portland-cementa, 5 m³ mehkih desk. — Strojni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 30. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 700 litrov denaturiranega špirita; do 31. oktobra t. l. pa glede dobave raznega elektromateriala. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Dobave. Strojni oddelek Direkcije

drž. železnic v Ljubljani sprejema do 29. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 19 komadov acililenskih svetilk; do 31. oktobra t. l. pa glede dobave lesenih drog. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 4. novembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg kristalne sode; do 11. novembra t. l. glede dobave 2300 m žičnih vrvi, 7300 m bakrene žice, 1 decimalne tehnične, 1 specerijske tehnične in 1 garniture medenih uteži. — Komanda stručnog oružja v Boki Kolorski sprejema do 10. novembra t. l. ponudbe glede dobave 500 komadov salmijaka. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 9. novembra t. l. pri Direkciji drž. železnic v Subolici glede dobave 60.000 komadov hrastovih pragov; dne 11. novembra t. l. pa glede dobave telefonskega kabla. — Dne 11. novembra t. l. pri Upravi drž. monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu, glede dobave raznih maziv, bencina, nafte, petroleja in denaturiranega špirita. — Dne 11. novembra t. l. pri Ministrstvu vojske in mornarice, odelenje za mornarico v Zemunu, glede dobave 20.000 kg mila. — (Predmetni oglasi z nalaščnejšimi podatki so interesantom na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.) — Dne 11. novembra t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije drž. železnic v Sarajevu licitacija glede dobave raznega materiala kakor vrvi

iz konoplje, barv itd. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

SVETOVNA PRODUKCIJA PETROLEJA RASTE.

Kljub vsem omejitvenim sklepom in odredbam se svetovna produkcija petroleja noče prav nič skrčiti, temveč raste še kar naprej. Ameriški petrolej-

ski izvedenec Garcia ceni na podlagi dosedanjih statističnih podatkov letošnje produkcijo na 1467 milijonov barelov (sodčkov) à 1514 hl, to je za 140 milijonov barelov ali 11% več kot je znašala lanska produkcija. Lani je produkcija narasla sicer samo za 2½%, v povprečnosti zadnjih štirih let pa za 100 milijonov sodčkov, skupaj torej za 400 milijonov.

VINOCET

Tovarna vinskega
kisa, d. z. o. z.
Ljubljananudi
najfinejši in
najokusnejši
namizni kis

iz prístnega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in
higijenično najmo-
derneje urejena
kisarica v JugoslavijiPisarna: Ljubljana, Dunajska
cesta 1a, II. nadst.
Telefon št. 2589.

Brez posebnega naznanila,

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nadvse ljubljani soprog, oz. oče, brat, stric in svak, gospod

DRAGO SCHWAB

trgovec

dne 24. t. m. po kratkem trpljenju, previden s tolažili svete vere, mirno preminul.

Pogreb predragega nam pokojnika bo v soboto, dne 26. oktobra 1929 ob 4. uri popoldne iz Stare poti šte. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 24. oktobra 1929.

Mitek, Tanja
sin in hčerkaJelka Schwab roj. Razinger
soproga

in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

TRAJNO koristno darilo
je samo„GRITZNER“ in „ADLER“
šivalni stroj ter pisalni stroj
„URANIA“.Znižane cene, najlepše opreme edino le
pri

JOSIP PETELINCU,

Ljubljana, blizu Prežernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

Brzojavi: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon št. 2263.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpologo. — Točna postrežba.

Razglas.

Razpisujem na podlagi čl. 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu na dan 7. novembra 1929 ob 11. uri dopoldne

II javno pismeno ofertalno licitacijo,

ki se vrši pri gradbenem oddelku Oblastne samouprave v Ljubljani,

za zgradbo železobetonskega nadvoza čez železnico pri Višnjigori.

Podrobni pogoji so razvidni na razglasu na uradni deski gradbenega oddelka, Gosposka ulica 15/I.

Komisar Oblastne samouprave oblasti ljubljanske:
dr. Marko Natlačen s. r.

„SPECTRUM“ D. D. tvornica ogledal in
brušenega stekla
LJUBLJANA VII. Celovška 81 Telef. 2343
ZAGREB, OSIJEK Središnjica: ZAGREB

Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5-6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklevanje v med. — »Fin« — navadna ogledala.

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje,
moko in deželna pri-
datke. - Raznovrstno
RUDNINSKO VODO
Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.
Ceniki
na razpologo!

Knjige, časopise, račune,
vizitke, etikete, memorande,
kuverte, tabele, lepake, naro-
čilnice v blokih s poljubnim
število listov, cenike in tudi
vse druge
tiskovne
dobavlja
hitro in po
zmernih
cenah

TISKARNA
MERKURLJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TELEFON 2552

Lastna knjigovoznica

Za večja naročila zahte-
vajte proračune!